

LABOD je glasilo delovne skupnosti Tovarne oblačil LABOD Novo mesto — Izhaja vsako tretjo sredo v mesecu v nakladi 2200 izvodov — Ureja ga uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik: Milan Bratož, tehnični urednik: Marjan Moškon — Grafična priprava: ČZP Dolenjski list, tiska Knjižgotisk, Novo mesto

labod

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI TOVARNE OBLAČIL LABOD NOVO MESTO

plaketa delti

Občina Ptuj praznuje 8. avgusta svoj praznik. Na ta dan je bilo na slavnostni seji podeljenih šest občinskih priznanj, med nagrajenci pa je bila tudi naša TOZD DELTA. Pobudo za podelitev plakete občine TOZD DELTA je dalo Predsedstvo občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije Ptuj. Obrazložitev, ki je bila prebrana tudi na slavnostni seji, vam posredujemo v celoti:

1. Tovarna oblačil LABOD Novo mesto — Temeljna organizacija združenega dela DELTA PTUJ

Tovarna perila Delta je bila ustanovljena koncem 1920 leta kot obrtniška delavnica za izdelavo srajc. V letih po osvoboditvi se je razvila v tovarno perila s 300 delavci. Generacije zaposlenih delavcev so si s svojim skoraj 60 letnim delom nabrale bogate delovne izkušnje. Najtežje pa je bilo obdobje od 1962 do 1972 leta, ko nenadoma pridnost kolektiva ni več zalegla. S starimi stroji in utesnjenimi prostori ni bilo mogoče v korak z razvijajočo se sorodno industrijo. Toda delavci Delti so se znali spogledati z resnico. Njihova samoupravljalška zavest je dobila takšne razsežnosti, da so odločno začrtali svoji tovarni novo razvojno pot in v povezavi z močnejšim partnerjem Labodom iz Novega mesta po njej tudi uspešno krenili.

Takoj po združitvi leta 1973 so izdelali program investicije

na novi lokaciji na Rogoznici, ki je bil časovno opredeljen v tri faze. Investicija v proizvodne objekte je končana. Zgrajenih je 5.630 m² uporabnih površin in nabavljena je potrebna sodobna oprema. Število zaposlenih se je v zadnjih osmih letih podvojilo in znaša 550 delavcev. Od vseh zaposlenih je 95 % žensk.

Dnevna proizvodnja znaša 6.000 — 7.000 komačev moških srajc, odvisno od zahtevnosti modelov. Več kot polovico izdelkov uspešno plasirajo na drugi trg na podlagi čvrstih, dolgoročnih pogodb. V zadnjem času se vse bolj usmerjajo na klasični izvoz na konvertibilna področja predvsem v Holandijo. Storičnost dela je na evropski ravni. Delavci dosegajo in celo presegajo svoje planske naloge. Izraba delovnega časa je močno racionalna. Izostanki zaradi bolezni skupaj s porodnimi dopusti so se glede na strukturo zaposlenih prav tako nizki. Poleg zavesti delavcev k temu pripomorejo tudi dobro zasnovana merila za nagrajevanje po delu.

Tako se danes Delta kot največja temeljna organizacija združenega dela Laboda vsestransko in enakovredno vključuje v vsa dogajanja in dosega v okviru delovne organizacije dobre ekonomske učinke.

Takšnih razultatov pa Delta prav gotovo ne bi mogla doseči, če ne bi vzporedno razvijala in dograjevala delavskega samoupravljanja in dobrih medčloveških odnosov. Zavedajo se, da je za učinkovito samoupravljanje nujno potrebno dobro obveščanje. Statutarno so uveljavili dokaj izviren način, s katerim uresničujejo ustavno načelo, da je samoupravljanje del proiz-

vodnega procesa, pri čemer pa so se dogovorili, da vselej tudi ni del proizvodnega časa. Tri proste sobote letno dela ves kolektiv in si tako ustvari ur, ki jih uporabijo čez leto za obveščanje v okviru rednega delovnega časa. Povprečno enkrat mesečno stojijo dve uri na začetku vsake izmene vsi stroji. Takrat je javna tribuna, ki se po potrebi spremeni tudi v Zbor delavcev za odločanje. Takrat se samoupravno pogovarjajo o vseh vprašanih, pa naj si zadevajo temeljno organizacijo združenega dela, organizacijo združenega dela ali širšo družbeno skupnost.

V samoupravnih organih temeljne organizacije združenega dela in delovne organizacije deluje 40 delegatov, v Zboru združenega dela občinske skupščine in v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti pa 84 delegatov. Vsi delegati svoje naloge uspešno in odgovorno izvršujejo.

POPRAVEK

V zadnji št. Laboda je prišlo do napake v sestavku „Utrinek s 1. seje delavskega sveta DO“, kjer smo objavili tudi sestav novega izvršilnega odbora DS DO. Pravilni sestav novega izvršilnega odbora DS DO je: Štefan NEMEC — TEMENICA, Pavel DOBROVOLJC — ZALA, Samo ŽARGI — TIP-TOP, Marija KRNIČAR — DELTA, Lidija HOČEVAR — LIBNA, Mariča PRAZNIK — COMMERCE, Darko VIDMAR — LOČNA, Dimitar PERIČ — DSSS.

Zelo uspešno delujejo osnovne organizacije Zveze komunistov, Zveze sindikatov in Zveze socialistične mladine v temeljni organizaciji združenega dela. Njihovo aktivnost je čutiti na vseh področjih dela in življenja v tovarni. Osnovna organizacija Zveze sindikatov uspešno organizira dobre in koristne razprave po sindikalnih skupinah, kjer se delavci soočajo s problematiko dela in gospodarjenja v svojih sredinah. Močno aktivni so tudi člani Zveze komunistov in se ustvarjalno vključujejo v družbenopolitično delo znotraj temeljne organizacije združenega dela in delovne organizacije.

Tudi osnovna organizacija Zveze socialistične mladine aktivno deluje na vseh področjih dela, povezuje se s krajevno skupnostjo, ima folklorno skupino in šahovsko sekcijo.

Pripravljenost delavcev DELTA je velika, tako, da bodo poslovni uspehi tudi v bodoče čim boljši.

Tovarna Delta dosega izredno lepe uspehe tudi na področju nalog splošne ljudske obrambe in družbene samozашčite, kar dokazuje priznanje „Mala plaketa jugoslovanske ljudske armade“ in Priznanje sveta za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozашčito Skupščine občine Ptuj. Delta je tudi dobitnik srebrnega znaka Zveze sindikatov Slovenije, Priznanja samoupravljanja v delovni organizaciji Labod, Priznanja za urejeno okolje ter dobitnik številnih priznanj na sejnih za kvalitetne izdelke.

Številnim čestitkam se pridružujemo tudi vsi delavci Laboda, ki tudi v bodoče želimo TOZD Delti take uspehe!

Zlagačke v TOZD Delta

V času glavne počitniške sezone in z začetkom pasje vročine, postaja v vseh računovodstvih tudi „vroče“ delovno vzdušje. Hitimo z zadnjim knjiženjem, preračunavanjem in ugotavljanjem uspeha poslovanja v prvem polletju. In ker je leto 1980 stabilizacijsko, še toliko bolj nestržno pričakujemo podatke o uspehih stabilizacijskih prizadevanj. Z letnimi gospodarskimi načrti, ki smo jih vskladili z Dogovorom o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980, smo se v DO Labod dogovorili, da bomo dosledno, odgovorno in zavestno uresničevali in spremljali zastavljene planske usmeritve.

Kar zadeva poslovni uspeh v letošnjem prvem polletju ugotavljamo, da je ugoden, vendar na pričakovani ravni. Na uspeh poslovanja so poleg lastnih prizadevanj vplivali tudi rast cen, tečajne razlike pri devalvaciji dinarja in konjunktura na trgu.

Vendar so to le začasni učinki, ki bodo do konca leta, ko bodo mere stabilizaciji v celoti učinkovito delovale, kaj hitro usahnil. Poleg tega je pričakovati, da bo ob nezadržni rasti stopnje inflacije in padanju realnega osebnega dohodka, upadla tudi kupna moč potrošnika in s tem težave pri plasmanu naših izdelkov.

Slika razdelitve celotnega – prihodka, dohodka in čistega dohodka v primerjavi s planom za celotno DO Labod je naslednja:

uspehi s priokusom zaskrbljenosti

Iz tabele vidimo, da se je poleg ugodne rasti vseh kategorij družbenega proizvoda, boljše tudi struktura začasne razdelitve celotnega prihodka, dohodka in čistega dohodka v korist poslovnega sklada, kar bi v takem trendu pomenilo izboljšanje akumulativne sposobnosti naše delovne organizacije. Pri vsem tem ne smemo zanemariti naših izvoznih prizadevanj. V prvem polletju nismo dosegli načrtovane rasti izvoza. Ob koncu leta 1979 smo bili z 18,7 % deležem izvoza v celotnem prihodku na drugem mestu med slovenskimi konfekarji, medtem ko smo po letošnjem polletnem podatku z 12 % deležem zdrknili na peto mesto. Na drugi strani ugotavljamo, da smo za dobrih 30 odstotkov prekoračili načrtovani uvoz reprodukcijskega materiala, opreme in rezervnih delov, kar pomeni, da je pokritje uvoza z izvozom 94,81 %. V drugem polletju se bomo morali potruditi, da izvoz povečamo vsaj na 15 % delež v celotnem prihodku, kar nam prinaša olajšave pri obračunu davka iz dohodka TOZD in možnost hitrejše stopnje rasti osebnih dohodkov po resoluciji.

Ob pogledu na nekatere druge kazalce ugotavljamo, da je plan proizvodnih minut dosežen 96,5 % in da je povprečno dosežena norma 107,1 %, kar je za 3,2 % manj kot leta 1979. To pomeni, da je produktivnost dela večja komaj za 0,27 %, čeprav smo v stabilizacijskem programu načrtovali 2,5 %. Ta razlika izvira iz priučevanja novih delavcev v TOZD Delta in manjšega števila zaposlenih, predvsem na račun proizvodnih delavcev. V planiran okvir 12 % izostanka iz dela se niso vključile TOZD Ločna s 15,43 %, TOZD Libna s 15,91 %, TOZD Temenica z 20,36 % in TOZD Zala s 14,42 % izgubljenih ur. Pri vseh je največji delež manjka porodniška, v nekaterih TOZD pa je zelo visoka tudi bolniška do 30 dni.

V DO Labod v I. polletju nismo kršili planskih nalog in resolucijskih izhodišč v zvezi z izplačilom oz. razdelitvijo dohodka za osebne dohodke. Glede na to, da smo dosegli 125,49 odstotni rast dohodka glede na leto 1979, je možna rast sredstev za osebne dohodke 21,26 %, doseženi odstotek rasti sredstev za OD pa je 20,28. Povprečno izplačan čisti osebni dohodek delovni organizaciji je 6.091,13 din. Pri vsem tem je neizbežno dejstvo, da nas tako povprečje uvršča na rep lestvice v povprečju gospodarstva Slovenije in občine Novo mesto, v povprečju konfekarjev pa smo nekje v sredini. Ta vedno večji razkorak v zaostajanju povprečnega osebnega dohodka z ostalimi panogami z lastnimi prizadevanji ne bomo mogli zmanjšati, potrebno se je dogovarjati na republiški ravni, da bi bila naša

branja deležna nekaterih olajšav pri obračunu davka, dajanju posojila za nerazvite ipd. Opozorim naj še, da smo bili v letošnjem prvem polletju soočeni s težko likvidnostno situacijo, ki je delno posledica težke situacije v celi Jugoslaviji, delno pa velikih zalog surovin, nedovršene proizvodnje in gotovih izdelkov, ki so ravno ob preseku bilance 30. junija 1980 dosegle tako višino, da jih brez iskanja vseh mogočih virov od bank do delovnih organizacij ne bi mogli sfinancirati.

Tale kratek pregled poslovanja v prvem polletju 1980 naj sklenem z ugotovitvijo, da moramo sedaj, ko smo se spočiti vrnilo z dopustov vse sile angažirati za uresničitev zastavljenih ciljev, kajti stabilizacija bo uspešna takrat, ko se bo vsak zavedal svojega prispevka k skupnim naporom. Največjo skrb je treba posvetiti čimbolj racionalnemu izkoriščanju proizvodjalnih sredstev, delovnega časa in zmanjševanju stroškov na vseh področjih.

SONJA KASTELIC

V novomeški občini že 10.766 zaposlenih žensk

Lani novembra je bilo v občini Novo mesto zaposlenih 23.631 ljudi (ali 85 manj kot oktobra lani oz. 705 več kot novembra 1978). Od tega je bilo zaposlenih žensk že 10.766 ali 45,6 odst. vseh zaposlenih, to pa je hkrati za 484 več kot novembra 1978. – Poprečno število zaposlenih v lanskih 12 mesecih je znašalo 23.232, kar je za 4 odst. več kot v enakem predlanskem obdobju. Od tega je delalo v gospodarstvu 20.215 in v negospodarstvu 3416 ljudi.

Žita za vse še premalo

Lani so na svetu pridelali manj pšenice in drugih vrst žita kot leto poprej (pri pšenici padec s 449,1 milijona ton na 423,5 milijona, pri drugih žitih padec s 758,6 milijona ton na 741,1 milijona ton). Povečal pa se je izvoz žita in tudi letos pričakujejo večje povpraševanje uvoznikov. Pet glavnih izvoznic – Argentina, Avstralija, Kanada, Južnoafriške republike in ZDA, špekulira z izvozom in ga včasih povezuje s političnimi vprašanji. Vedno večji je pritisk iz dežel v razvoju, ki zaradi vedno dražje nafte ne bodo mogle odbržati pridelka svojega žita na dosedanji ravni. „Prehrambena varnost sveta“ torej ni zajamčena.

v 000 din	Doseženo 30.6.	Indeks na letni plan 1980
Celotni PRIHODEK	418.900	54,73
Porabljena sredstva	222.797	50,90
DOHODEK	196.103	59,83
Davki in prispevki	23.218	68,16
Pospešena amortizacija	4.222	48,85
Del dohodka za DSSS	11.273	50,00
ČISTI DOHODEK	157.290	60,07
Osebni dohodki	97.845	50,64
Posojilo nerazvitim	3.301	61,12
Stanovanjska izgradnja	5.396	43,47
Sklad skupne porabe	20.475	74,80
Rezervni sklad	4.679	59,22
Poslovni sklad	23.311	203,71
Druge obveznosti	2.283	55,65

izvršilni odbor ds do na prvi seji

Prva seja izvršilnega odbora delavskega sveta delovne organizacije je bila 3. septembra 1980 v Novem mestu. Na seji so člani izvolili za predsednico tov. Marijo KRNIČAR iz TOZD DELTA, za namestnika predsednika pa tov. ŽARGI Samota iz TOZD TIP-TOP.

Izvršni odbor je imel na tej seji dolg in obsežen dnevni red, v katerem so izstopala naslednja vprašanja: izvajanje stabilizacijskih ukrepov, problematika finančnega poslovanja in gospodarjenja z denarnimi sredstvi in pa priprava na javno razpravo o treh izredno pomembnih samoupravnih aktih – to je Sporazum o medsebojnih razmerjih TOZD pri pridobivanju in delitvi skupnega prihodka, Samoupravni sporazum o združevanju sredstev in organiziranju posebne finančne službe ter Samoupravni sporazum o poslih blagovnega prometa in kreditnih poslih v DO Labod.

Ob razpravi o izvajanju stabilizacijskih ukrepov je IO posebej razpravljal o kvaliteti dela in izdelkov. Pri tem je bila poudarjena stalna naloga posvečena skrbi kvalitetnega dela ter opozorilo, da so TOZD in njihovi odgovorni delavci dolžni tekoče zagotavljati boljše kvaliteto izdelkov tako za domači kot tudi za tuji trg.

IO je razpravljal tudi o neskladju med številom zaposlenih v proizvodnji in režiji. V smislu izvrševanja sprejetih določil v Skupnih osnovah planov DO Labod, je IO zadolžil vse TOZD in DSSS, da programsko pristopijo k razreševanju teh neskladij.

IO je zadolžil TOZD Commerce, da zagotovi kvaliteten prevzem izdelkov iz posameznih TOZD, izboljša kvaliteten prevzem tkanin in pomožnega materiala za program VO in PŠ.

Razprava je nadalje tekla o prehodih na enoizmensko delo. S tem v zvezi je dal IO priporočilo vsem tistim TOZD, ki imajo možnosti, oz. ki žele preiti na enoizmensko delo, da

Tik pred odhodom na dopust je ekipa članic TOZD ZALA nastopila še na našem kvizu znanja (Foto: Podobnik)

v najkrajšem času pripravijo program, tako, da bi bil prehod izveden že s 1. 1. 1981. Za prehod se sedaj pripravljata TOZD Ločna in Libna.

Da bi zagotovili nemoten potek poslovanja, je IO zadolžil TOZD Commerce, da zmanjša zaloge gotovih izdelkov in pomožnega materiala na najmanjši možni nivo in s tem v največji možni meri spoštuje določila skupnih osnov planov.

Nadalje je IO priporočil vsem TOZD, da vsled splošne situacije omejijo vse investicije na najmanjšo možno mejo. Da bi zagotovili boljše finančno planiranje, pa je IO naložil nabavni in finančni službi, naj sodelujeta pri sestavi mesečnih finančnih planov, saj je po dosedanji praksi sodeči tako sodelovanje potrebno.

Direktor TOZD Commerce je na seji podal članom IO informacijo o težavah pri cenah dela in cenah izdelkov, o težavah pri osnovah za devizno participacijo, o naši nadaljnji usmeritvi in jačanju prizadevanj za izvoz Labodovih izdelkov ter drugih problemih v zvezi s plasmajem izdelkov in odnosih s trgovino. Splošna ocena je, da bo jesen

ob zaostrenih pogojih gospodarjenja, zahtevala maksimalno prizadevanje, če bomo hoteli doseči zastavljene plane.

Pri izvajanju planskih obveznosti je IO posebej opozoril TOZD, da so dolžne poskrbeti za dosledno izvršitev sprejetih planskih obveznosti. Nekatera odstopanja, ki so pogojena z zmanjšanjem števila zaposlenih v TOZD Libna, pa je nujno nemudoma analizirati, da bi lahko pravočasno predvideli možnosti za realizacijo planskih nalog.

IO je dal v razpravo tri samoupravne akte, s katerimi zaokrožujemo in urejamo dohodkovne odnose. Vsi trije akti so takega pomena, da mora razprava o njih seči do vsakega delavca. Tako je IO sklenil, da bo razprava vodena v dveh delih. Do konca septembra bo potekala v strokovnih krogih, oktobra in novembra meseca pa na javnih tribunah.

IO pa je bila posredovana tudi informacija o poslovanju firme Yuken v Keniji. Člani IO jo bodo podrobneje obravnavali na svoji naslednji seji.

Več o seji bomo pisali v Biltenu.

prvi vtisi ob prehodu na delo v eni izmeni

Po kolektivnem dopustu je TOZD ZALA prešla na enoizmensko delo. Po prvem mesecu bi bilo težko reči kaj več o tem prehodu, vendar je mnenje mnogih delavk sledeče:

Enoizmensko delo je vsekakor prednost pred dvoizmenskim. To prednost je predvsem občutiti ob samih pogojih dela, saj je temperatura v delavnici dopoldne precej znosnejša. Tudi glede varstva otrok je z vzgojnovarstvenim zavodom vse lepo urejeno in le ena delavka je zaradi tega problema prekinila delovno razmerje. Nasprotno pa se je povečalo zanimanje za zaposlitev v naši TOZD, kar tudi lahko pripišemo enoizmenskemu delu.

Veseli pa smo predvsem dejstva, da se v proizvodnji ustvari sedaj več minut. Torej je uspeh večji, vendar pa je kuverta tanjša. Izgubili smo 30 točk, ki pa pri naših osebnih dohodkih kar dosti pomenijo, še posebno v današnji druginji. Ob tem smo delavke Zale razmišljale, ali TOZD ne ustvari toliko, da bi se lahko izplačeval tak osebni dohodek kot je bil tisti v katerem so bile vključene tudi točke na pogoje dela.

Sam prehod na eno izmeno je s seboj prinesel tudi nekatere od sedaj še ne rešene težave, vendar uupamo, da bodo s prizadevnostjo in delom tudi te tekom časa rešene.

DELAVKE TOZD ZALA

Izobraževanje

V TOZD LOČNA so začeli z izobraževanjem 10 novih delavk. Program trimesečnega proučevanja za interno kvalifikacijo „strojna šivilja“ zajema praktična in teoretična znanja. V teoretičnem delu se bodo delavke seznanile s tehnologijo materialov, organizacijo in ekonomiko konfekcijske proizvodnje, s tehnologijo šivalnih strojev, s krojnimi šivanjem in modeliranjem, po osem ur bo posvečenih samoupravljanju, psihologiji dela in vzgoji osebnosti delavca, po štiri ure pa so namenjene SLO, družbeni samozaščiti, varstvu pri delu in zdravstveni vzgoji. Praktična znanja pa zajemajo skupno 484 ur.

javna razprava

ena od osnovnih oblik urešničevanja samoupravnih odnosov

V javni razpravi so družbena izhodišča za skupne osnove delitve OD in sredstev skupne porabe ter povračilo stroškov. V Sindikalnem poročevalcu od 9. 8. 1980/št. 6, je objavljen skupni sklep (ZSS, RJ/ in Rep. gosp. zbor.) o organiziranju javne razprave o osnutkih:

– družbenega dogovora o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo ter

– družbenega dogovora o skupnih osnovah za povračilo stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju določenih del in nalog. Osnutka vsebujeta cilje družbenega dogovarjanja na tem področju ter vsebino posameznega družbenega dogovora, ki jih lahko povzamemo iz 3. in 4. člena osnutkov družbenega dogovora o delitvi OD oz. drugega in tretjega člena družbenega dogovora za povračilo stroškov.

Cilj družbenega dogovora na področju delitve OD je:

– utrditi in razviti podlago za samoupravno urejanje odnosov na področju oblikovanja in delitve sredstev za osebno in skupno porabo delavcev;

– razviti podlago za stalno večanje prizadevanj in odgovornosti delavcev za:

– povečanje dohodka na podlagi povečanja produktivnosti dela in uspešnega gospodarjenja,

– racionalno gospodarjenje z dohodkom in

– vlaganje v izboljšanje in razširitev materialne podlage dela, ki zagotavlja stalno povečanje produktivnosti dela, učinkovitejše gospodarjenje in stalno povečanje dohodka na tej podlagi;

– razviti in utrditi podlago za trajno in neposredno odvisnost rasti sredstev za osebno in skupno porabo od povečevanja dohodka kot rezultata svojega in celotnega družbenega živlega in minulega dela ter razviti podlago za ugotavljanje tistega dela dohodka, ki je rezultat dela v izjemnih naravnih, tržnih in drugih pogojih;

– ustvariti trdno podlago za uveljavljanje socialističnega načela za približno enako delo in rezultate dela približno enak osebni dohodek v sedanjih pogojih tržnega gospodarjenja;

– določiti skupne osnove za usklajeno in dosledno uporabo določil zakona o združenem delu pri oblikovanju in delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delavcev, ki naj prispevajo k večji zavzetosti delavcev za učinkovito gospodarjenje z družbenimi sredstvi in s tem povečanje družbene produktivnosti dela;

– določiti svoje neposredne pravice, obveznosti in odgovornosti pri usmerjanju aktivnosti delavcev in njihovih samoupravnih organov v organizacijah združenega dela, da na teh osnovah izgrajujejo in razvijajo lastno samoupravno podlago za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

Družbeni dogovor o delitvi OD ureja:

– cilje in vsebino družbenega dogovora,

– skupne osnove za oblikovanje sredstev za osebne dohodke in skupno porabo pri razporejanju čistega dohodka,

– skupna izhodišča za delitev sredstev za osebne dohodke,

– skupne osnove in merila za ugotavljanje udeležbe delavca v sredstvih za osebne dohodke,

– izhodišča za oblikovanje in uporabo sredstev skupne porabe,

– izhodišča za samoupravno sporazumevanje o razporejanju čistega dohodka ter delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

– skupni organ in naloge udeležencev.

Cilj družbenega dogovora za povračilo stroškov je upoštevanje osnovnih načel gospodarjenja in sicer:

– upravičenost in obseg teh stroškov za opravljanje posameznih nalog in celotne dejavnosti temeljne organizacije;

– sprotno usklajevanje obsega in višine teh stroškov z materialnimi možnostmi temeljne organizacije združenega dela;

– težnja po zmanjšanju deleža teh stroškov v materialnih stroških in celotnem prihodku;

– obveznost planiranja teh stroškov po njihovem namenu, obsegu in višini povračil za posamezne primere;

– obveznost sprotne spremljanja nastalih stroškov ter pravočasnega ukrepanja za porabo sredstev v te namene v skladu s planirano višino ter obsegom;

– obveznost sprotne obveščanja delavcev o planiranih in porabljenih sredstvih za te namene, posebej tudi ob razpravi o periodičnih in zaključnem računu.

Vsebina družbenega dogovora pa je razvidna iz naslednjih določb, ki povejo, da se bodo udeleženci pri usklajevanju samoupravnega urejanja odnosov pri določanju pogojev in načina priznavanja povračila stroškov prizadevali, da bodo delavci v temeljni organizaciji v samoupravnih splošnih aktih urečili:

– da bodo določili pogoje, osnove in merila za povračilo stroškov, kadar nastajajo za nemoten delovni proces in za učinkovito opravljanje del in nalog temeljne organizacije;

– da bo delavcu naložena naloga, ki mu povzroča stroške le takrat, kadar je to potrebno za učinkovito opravljanje del in nalog;

– da se bo pri izbiri načina opravljanja nalog, s katerimi so povezani ti stroški, ki se povrnejo delavcu, vedno upoštevala

tudi višina predvidenih stroškov ter izbral način opravljanja nalog, s katerim bodo nastali ustrezni najnižji možni materialni stroški;

– da bodo delavci pravočasno obveščeni o pogojih in višini povračil stroškov, do katerih imajo pravico pri opravljanju svojih del in nalog;

– da višina povračil stroškov ne bo višja od dejansko nastalih stroškov;

– da se bodo povračila stroškov delavcem priznavala le na podlagi ustreznih listin, ki potrjujejo nastanek izdatka, ali v naprej določenem pavšalnem znesku.

Udeleženci se bodo zavzemali:

– da bo v samoupravnih sporazumih določeno, da imajo delavci v temeljni organizaciji skupaj z delavci v drugih temeljnih organizacijah, s katerimi združujejo dela in sredstva, pravico vpogleda v izdatke, ki tvorijo materialne stroške, pravico kontrole nad njihovim gibanjem in pravico vplivati na njihovo višino;

– da bodo delavci v temeljni organizaciji z delavci v drugih temeljnih organizacijah združenega dela v delovni organizaciji in sestavljeni organizaciji združenega dela usklajevali osnove in merila za povračilo stroškov.

Udeleženci predlagajo delavcem, da s svojih samoupravnih splošnih aktih natančno predvidijo vse pogoje, osnove in merila za izplačevanje povračil teh stroškov v skladu z usmeritvami tega družbenega dogovora.

Iz teh povzetkov je jasno razvidna potreba, da se aktivira celotno članstvo v sindikalni organizaciji ter druge oblike udeležbe v javni razpravi, da bi dal vsak svoj prispevek k določanju osnovnih izhodišč pri urejanju teh področij. Na ta način bomo dobili solidno osnovo za izpopolnjevanje naših delitvenih odnosov in samoupravnih aktov.

DIMITAR PERIĆ

Zunanost TOZD TEMENICA

nova kolekcija in pogled naprej

S 1. septembrom se je na treh področjih Jugoslavije ponovno začelo zaključevanje kolekcije za pomlad in poletje leta 1981. V času dopustov, ko smo mnogi brezskrbno nabirali barvo in moči za dolgo delovno leto, je ob usklajenem sodelovanju, razumevanju in zares izredni skupni akciji nabavne službe, priprave dela in prodajne službe nastajala tokratna kolekcija.

V parih besedah lahko rečem za celotno kolekcijo, da je tako v programu vrhnjih oblačil kot tudi v programu perilo-šport, zelo modna in predvsem blizu potrošnika.

Kot narekujejo stabilizacijski napor, je vse manj uvoza, kar pa je uvoženih materialov, je predvsem iz Indije, Kitajske in Češke. Sicer pa so ob pripravljanju kolekcije novi uvozno-izvozni predpisi povzročili precej težav, ki pa so bili, kot je že povedano, s skupno akcijo, premagane. Tako je bila kolekcija izdelana pravočasno, to je 25. avgusta. Spoštovanje in doslednost pri rokih pa je seveda tudi velikega pomena.

Program vrhnjih oblačil je po mnenju številnih kupcev v zadnjih letih eden najboljših. To je ocena, ki jo mnogi poslovni partnerji izražajo v pogovoru z vodjem prodaje tov. Verstovškom, kot tudi z ostalimi delavci TOZD Commerce.

V srajčevini letos ni kakšnega izstopajočega osnovnega modnega trenda, je pa celotni del kolekcije svež in prijeten.

V programu šport so tokrat številni trikotajni proizvodi, predvsem pa kratak rokav. Vendar pa ta program tokrat ni povsem zadovoljiv. Eden od vzrokov je gotovo tudi v tem, da tudi v tem programu letos ni izrazitejše stroge smeri, kot je to bil pred leti „safari“, ob tem pa tudi program šport ni tako izrazit.

Seveda so vedno znova izpostavljene cene novih modelov. Vprašanje teh le v letošnji gospodarski situaciji še posebno izrazito. Cene osnovnih tkanin so se bistveno dvignile, tako tistim iz domačih tovarn, kot — vsled devalvacije — tudi uvoženim. Sicer bodo končno oceno

o kalkulacijah reki kupci, ki bodo glede na celotni asortiman kolekcije, glede na kreacije, kvaliteto... primerjali naše izdelke z izdelki sorodnih delovnih organizacij.

Zaradi visokih cen tkanin je bila usmeritev že pred samim začetkom priprave tokratne kolekcije, predvsem k enostavnejšim izdelkom, v katerih bi bilo vložena čim manj dela. S tem bi dosegli cenejše finalne proizvode.

Ob pogledu naprej pa se izpostavlja vprašanje kvalitete izdelkov in izdelovalni čas. Na obeh področjih čakajo razvojno službo in pripravo dela velike naloge. Čeprav je v kvaliteti čutiti premike naprej, je nujno opozoriti, da če tudi ostanemo na tej ravni, že zaostajamo. Ob vprašanju izdelovalnih časov za vse tri programe, še posebno pa za program vrhnjih oblačil, bo potrebno razmišljati o sodobni tehnologiji, kajti obstaja bojazan, da nam tržišče ne bo priznavalo tako visokih izdelovalnih časov.

Rešitev obeh vprašanj je predvsem v posodobitvi. K reševanju obeh področij pa je nujno pristopiti kar nemudoma, saj nimamo več časa čakati!

Pred zaključevanjem kolekcije pomlad — poletje je Labod prirejal že tradicionalne modne revije. Letos te prireditve zaradi vsesplošnih stabilizacijskih prizadevanj ni bilo, zaključevanje pa se je začelo tako kot sicer — to je 1. septembra s tremi kolekcijami na treh področjih Jugoslavije.

program iz varstva pri delu

Področje varstva pri delu je široko in zahtevno. Da bi bilo čim bliže neposrednemu proizvajalcu kot tudi vodjem, je v sklopu te službe izšel program za izobraževanje iz tega področja.

Program izobraževanja iz varstva pri delu zajema pravne osnove varstva pri delu, kjer so omenjeni in razloženi interni samoupravni splošni akti ter pravice in odgovornosti do varstva pri delu. Tehnični del prinaša tudi napotila za izvajanje varnostnih ukrepov in določene konkretne specifične nevarnosti na najbolj zastopanih delovnih pripravah in napravah v naših TOZD. Na koncu pa je nekoliko bolj zastopana tudi požarna varnost.

Skripta služi vsem zaposlenim, ki so po zakonu dolžni opravljati izpit iz varstva pri delu, prav vsem zaposlenim pa nudi vpogled v pojem in vsebino varstva pri delu.

Tov. Vera Čemernik je tehnologinja v TOZD COMMERCE — enota Ljubljana. Vidimo jo pri pisanju faznih listov, ki zajemajo opis operacije in časovni normativ.

analiza pritožb

Komisija predsedstva CK ZK republike Srbije za vloge in pritožbe je pred kratkim analizirala idejnopolične probleme in pojave v ZK in v družbi. To je vse tisto, na kar opozarjajo vloge in pritožbe, ki jih je komisija prejela v zadnjem času. Analize in ocene, ki izhajajo iz nje, bodo služile CK te republike kot eden od virov spoznanj o razmerah v ZK in v družbi ter o tem, kako v praksi uresničujemo politiko ZK.

V zadnjem letu je prišlo na omenjeni naslov 3037 vlog in pritožb. Med pritožniki je največ delavcev, precej pa je tudi borcev in mladih ljudi. V pismih, kjer prosijo za posredovanje ali pa le opozarjajo, prevladujejo vprašanja, ki so za ljudi življenjskega pomena. Tu so stanovanjski problemi, zaposlovanje, težave v delovnem razmerju, nerazvito samoupravljanje, prilaščanje samoupravnih pravic, samovolja vodilnih itd.

Ljudje, ki sicer trezno gledajo na določene probleme in so pripravljeni počakati na rešitev, so ogorčeni, ko spoznajo, da jih je nekdo s pomočjo pošameznika ali pa skupinice prehitel pri stanovanju ali pa pri zaposlitvi. Veliko je tudi pritožb na nepravilno delitev osebnega dohodka pa tudi glede dajanja in sprejemanja podkupnine in napitnine.

Analiza bo gotovo pomagala in pripomogla pri razčiščevanju določenih nepravilnosti in pri utrjevanju samoupravnih odnosov, ki so tudi porok za boljše delovanje in počutje.

Povzetek iz Dela

beseda o letovanju

Dopusti so mimo, vendar pa naši počitniški objekti še ne samevajo. September je za morske letovalce zelo vabljev, predvsem pa vabi na obalo vse tiste, ki ne prenašajo hude vročine in seveda za tiste, ki si lahko „premaknejo“ dopust na začetek jeseni. Med temi so številni naši upokojniki. Potem, ko bo mrzaz nastopil tudi v Savudriji in na Lošinju, pa bomo šele potegnili črto in posredovali našim bralcem tudi končno število letošnjih letovalcev, katerim pa se bo gotovo pridružil še kakšen vikendaš.

V letošnji sezoni smo pridobili v Savudriji tri komfortna stanovanja. Preureditev je omogočila zares prijetno bivanje, kar redno poudarjajo vsi, ki so letos letovali v Savudriji. Z majhnimi stroški smo Savudrijo naredili zares vabljivo, saj je interesentov za obisk tega kraja vse več in več. Letos je tako zasedena do 20. septembra, kar se do sedaj še ni zgodilo.

Zaseden pa je tudi Lošinj. Konec julija, natančneje, 26. 7. smo ponudili našim delavcem tudi tri garsoniere. Med številnimi naročniki smo prvi dobili v prevzem novo zgrajene garsoniere, kar je gotovo znak dobrega sodelovanja s Počitniško skupnostjo Krško.

Tako novi prostori na Lošinju kot tudi preureditev stavbe v Savudriji je za nas velikega pomena, saj se zavedamo, da je vsem delavcem potreben oddih, ki ga želimo ponuditi čim ceneje in udobneje.

Več o letošnji sezoni, številu letovalcev in počutju pa bomo napisali v prihodnji številki Laboda.

Varnejši korak

V oktobru se bo začela rekonstrukcija Ceste herojev v Novem mestu. Cesta bo razširjena, opremljena bo s sodobno razsvetljavo in prepotrebni pločniki. Križišče pri Gasilskem domu bo semaforizirano. S posodobitvijo Ceste herojev bo naš prihod na delo — ne glede na to ali prihajamo na delo peš, z avtobusom ali pa z osebnim prevozom — varnejši. V zvezi s temi deli smo imeli tudi na našem dvorišču delavce, ki so nekaj metrov cestišča in parka prekopali zaradi polaganja mednarodnega telefonskega voda.

mladinci in vojaki

Mladi novomeškega dela Laboda smo v lanskem letu sklenili prijateljstvo in sodelovanje z mladinci V. P. 4653 garnizije Milan Majcen iz Novega mesta.

Spomnim se še prvega obiska dveh vojakov v Labodu, ko sta nas obiskala z željo, da bi pričeli z nekaterimi skupnimi akcijami. Kljub temu, da v akcijskem programu nismo imeli opredelitve o sodelovanju z vojaki, smo se takoj navdušili za skupno delo in si za začetek izbrali kulturno področje.

Prvič smo se skupaj predstavili ob dnevu JLA s peštrim in skrbno pripravljenim kulturnim programom v domu JLA. Prireditve smo zaključili s tovariškim srečanjem ob glasbi vojaškega ansambla. Pred novim letom smo Labodovi mladinci povabili vojake na tovariško srečanje v prostore naše jedilnice, kjer smo tako dali skromen prispevek k srečnejšemu vstopu v novo leto. Sledila je prireditve ob 6. februarju, ko smo pripravili v domu JLA program v počastitev našega kulturnega

PONOVO NA DELO

Delavci TOZD Delte smo se 26. avgusta vrnili iz kolektivnega letnega dopusta.

Delegat samoupravnih interesnih skupnosti je že čakalo gradivo za seje skupščin, ki bodo v začetku septembra. V obravnavi so osnutki samoupravnih sporazumov o temeljnih plana SIS za obdobje 1981 - 1985.

Osnovna organizacija sindikata TOZD Delta bo organizirala javno razpravo - družbeni dogovor o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo in o skupnih osnovah za povračilo stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju določenih del in nalog.

MARIJA MAGDIČ

praznika. Za praznik žena 8. marec smo skupaj z vojaki pripravili program za žene, ki bivajo v Domu starejših občanov v Šmihelu. Jakale so ob naših pesmih, pele z nami in bile srečne. Z njimi smo bili srečni tudi mi in sklenili, da jih bomo v bodoče še obiskali.

Primerno smo počastili tudi praznik dela v prostorih naše jedilnice, s programom pa smo se predstavili tudi stanovalcem Doma starejših občanov.

Ob dnevu borca je Labod v našem rekreacijskem centru organiziral kviz znanja, v katerem je sodelovala tudi ekipa vojakov.

Vojaki so si že nekajkrat ogledali tudi našo proizvodnjo, nakar smo jim odgovarjali na vprašanja, ki so nam jih zastavljali glede organiziranja proizvodnje, političnega dela, problematike ipd.

Sprehod skozi te naše skupne akcije kaže, da je bilo sodelovanje plodno, opozarja pa nas tudi, da smo se usmerili le na kulturno področje. V bodoče bi želeli sodelovati tudi na drugih področjih (npr. šport), saj je možnosti kljub temu, da ima TOZD Ločna še vedno dvoizmenski delavnik in da je večina mladih deklet že mamic ter kljub dolžnostim, ki jih morajo izpolnjevati naši vojaki, dovolj. Potrebna je le volja za delo, ki nam je ne manjka in razumevanje in občasna pomoč in podpora delovne sredine, s čemer smo res zadovoljni.

Počitnice in dopusti se končujejo, zopet bomo pričeli z delom tudi v vrstah mladih. Dogovorili se bomo o možnih skupnih akcijah do konca letošnjega leta. Morda nekateri niso zadovoljni s sodelovanjem z vojaki. Toda - ali se vprašamo koliko pomenijo vojakom, ki so prišli iz vseh krajev naše domovine v Novo mesto, da se usposablajo za obrambo naše domovine, stiki z mladimi? Ob slovesu, ko odhajajo domov, je marsikateremu hudo in to je potrdilo, da smo postali dobri tovariši.

Ob svečani zaobljubi mladinke priprnemo mladim vojakom nageljne in jim čestitamo - to je prvi trenutek, ko vojak čuti, da v našem kraju ne bo osamljen, da ga mladinci Laboda sprejemamo v svojo sredino.

Tako se bomo še bolj kot doslej potrudili, da bo našim tovarišem vojakom čas, ki ga bodo preživeli v Novem mestu hitreje mineval, da bomo pripravili še več srečanj in tovariških večerov, da jim bodo ostali lepi spomini na čas, ko so sodelovali z mladimi iz Laboda in se usposabljali za obrambo naše neodvisne domovine.

NEŽKA GODLER

koristna zabava

Ko sem pripravljala članek za časopis „Ptujski tednik“, kamor redno enkrat mesečno posredujem nekaj modnih nasvetov, novic in skic, se mi je ob risanju pridružil tudi moj šestletni sin Boštjan, ki je letos pomladi končal malo šolo. Vzor so mu bile moje skice, ki pa jim je s pomočjo fantazije dodal tudi precej svojega. Vedno kadar riše sem vesela, čeprav me ne bi preveč veselilo, če bi si izbral moj poklic, saj vem kako je z nami tekstilci. Seveda pa mu tega tudi ne bi branila, če bi si na vsak način želel v to smer.

Že od majhnega ga spodbujam k risanju. Želela sem, da v tem najde zabavo in razvedrilo. Zdi se mi, da mi je to tudi uspelo. Mnogokrat, ko je naveličan igre, ali razposajenosti, se vsede za mizo in potem je lep čas tiho, saj se zadovoljno poglavlja v barve. Končane risbe mi vedno pokaže in nato jih skupno oceniva. Pri pohvalah in ocenah sem širokogrudna, da je veselje večje.

Razložila in pokazala sem mu tudi že nekaj tehnik risanja. Najraje paca z akvareli in sicer „Pinky“, saj so te barve nestrupene, pa tudi očistijo se z lahkoto, če je poleg risalnega lista pobarvana še miza in on sam.

Staršem bi priporočila, da pokažejo svojim otrokom tudi ta način zabave, saj naši malčki mnogokrat ne vedo kaj početi!

VERA

sklepi iz libne

Iz razširjene seje delavskega sveta

Na razširjeni seji delavskega sveta TOZD LIBNA so pristoni obravnavali samoupravni splošni akt o porabi večih doteenih sredstev nad plani v letu 1979 in samoupravni splošni akt o dodatni valorizaciji programa zdravstvenega varstva za leto 1979.

Beseda je tekla tudi o zaključenem računu OZS Krško za leto 79 in o višku sredstev, ki bodo porabljena za zaključne investicij, ki so v teku.

Obravnavali pa so tudi periodični obračun TOZD za prvo polletje 1980. Ob tem so bile sprejete določene pripombe in naslednji sklepi:

- zmanjševati stroške na vseh področjih gospodarjenja ter dosegati večjo produktivnost dela.

- kljub resolucijskim dokumentom bo potrebno iskati realne možnosti pri sistemu nagrajevanja po delu

- izboljševati kvalitete dela

MARIJA ŠTEMFELJ

spominska dirka milana novaka

V spomin na tragično smrt Milana Novaka, novomeškega kolesarja, ki se je ponesrečil leta 1977 je tudi letos v Novem mestu potekala kolesarska dirka v organizaciji KD Novoteks, katerega član je bil tudi Milan Novak.

Na dirki, ki šteje tudi prvenstvo SRS, so se zbrali najboljši kolesarji iz Slovenije ter ostalih republik. Tu so bili Ropret, Pirš, Frelj, Penko itd. Prireditve pa so se udeležili tudi kolesarji iz Madžarske.

Proga je bila dolga 130 km, potekala pa je iz Novega mesta do Vahte, Metlike, Črnomlja, Vinice ter po Partizanski magistrali preko Dolenjskih Toplic nazaj do Novega mesta.

Zmagal je olimpijec Bojan Ropret, drugi je bil Pirš in tretji Penko.

Spontan aplavz in besedica „bravo“ sta pozdravila edinega novomeškega kolesarja, ki je prišel skozi cilj na spominski dirki Milana Novaka v soboto 16. avgusta in osvojil odlično

peto mesto v kategoriji C članov.

To je Miran Štih. Da, tisti Miran, ki ga vsak dan srečujemo v prostorih Laboda, bodisi v šivalnici, ko popravlja stroje ali kje drugje. Marsikdo niti ne ve, da imamo v svoji sredi takega kolesarja. Morda je prav peto mesto na sobotni in tretje mesto na nedeljski dirki vzrok da sem se odločila, da nekoliko podrobneje predstavim njegovo udejstvovanje v kolesarstvu. Moram pa reči, da je Miran zelo skromen ko govori o svojih uspehih, čisto drugačen pa je, ko govori o treningih, pripravah, pa o času, ki ga je vedno premalo.

— Kdaj in kako si se pravzaprav začel ukvarjati s kolesarstvom?

— „Leta 1972 so v Novem mestu ustanovili kolesarski klub „Novoteks“. Ravno v tistem času je ta klub organiziral neke vrste rekreacijsko vožnjo, ki je peljala iz Gotne vasi v Novo mesto. Spominjam se, da sem tekmoval med mlajšimi mladinci in pripeljal tretji skozi cilj. Po tem mojem „uspehu“, če mu lahko tako rečem me je tokratni trener KD Novoteks vprašal, če bi treniral. Tako sem nekako začel trenirati in nastopati kasneje tudi v članski konkurenci.

— Kako na tvoje udejstvovanje v kolesarstvu gleda žena? Ali te podpira, ali so ji morda tvoji treningi in tekmovanja odveč?

— Reči moram, da ima razumevanje za moje treninge in me vzpodbuja, kar mi seveda daje novih moči.

— Mi lahko poveš kateri so tvoji največji uspehi doslej?

— Doslej sem največ dosegel na raznih klubskih dirkah kjer

sem se skorajda vedno uvrstil med prvo desetorico. Moram pa reči, da mi je bilo največje priznanje za dirkanje, ko je naš klub zastopal Jugoslavijo na dirki Breinsveig v Nemčiji.

— Te uvrstitve prav gotovo zahtevajo intenzivne priprave. Kolikokrat na teden treniraš?

— „Trening imam trikrat tedensko ker v soboto in nedeljo, ko so ponavadi dirke. Če bi se hotel res posvetiti kolesarstvu, bo moral trenirati mnogo več. Že sedaj imam težave zaradi dvozmenskega dela, saj so treningi samo popoldne in tako moram, kadar delam v popoldanski izmeni, trenirati sam. Primanjkuje mi tudi časa, saj je zelo težko uskladiti službo, delo doma, treninge in tekmovanja.

— Če se vrnemo konkretno k sobotni dirki: po prihodu na cilj si tožil o krčih v nogah. Je to posledica prevelike obremenitve nožnih mišic ali je vzrok kje drugje? Kakšne „bolezn“ če jih tako lahko imenujem, so poleg krčev še ovira na dirki?

— Pravzaprav so krči v nogah posledica narednega treninga, za kar je po navadi premalo časa, in seveda tako pride do preobremenitve nožnih mišic, saj prevoziti 130 km z veliko hitrostjo, pa tudi vzpon na Gorjance je bil precej visok. Če redno ne treniraš, ni to kar tako. Mnogi so med potjo omagali. Tudi to je ovira za kolesarja.

— Morda za konec še nekaj statističnih podatkov. Mi lahko poveš katera je tvoja največja hitrost?

— Povprečna hitrost je 40–45 km/h, seveda je hitrost odvisna od terena. Na primer iz Gorjancev sem vozil tudi že 80–90 km/h.

— Katera proga je bila najdaljša?

— Torej, najdaljša proga, ki sem jo vozil, je bila dolga 150 km.

— Kaj pa najvišji vzpon?

— Najvišje sem dirkal na Vršič.

— Katera dirka je bila zate najbolj zanimiva?

— Lahko bi rekel, da je bila najbolj zanimiva dirka po poteh AVNOJ-a, saj vodi po poti, ki so jo delegati II. zasedanja AVNOJ-a prehodili do Jajca. Dirka traja več dni in resnično predstavlja Jugoslavijo v malem, saj se tu zberejo najboljši kolesarji iz cele Jugoslavije.

— Ali imaš vzornika?

— Najbolj mi je všeč slovenski kolesar D. Frelj. Vedno je velik borec na kolesu ter dober prijatelj pred in po tekmah.

— Miran naj ti na koncu zaželim še čimveč treningov, da treningov ter čimveč uspeha!

TONČKA KRALJ

galerijska dejavnost

Tudi v poletnih dneh stene jedilnice v Novem mestu niso samevale. Potem, ko smo razstavo Ex tempore Labod 80 podrli in jo pospravili, da bo s septembrom obiskala tiste TOZD-e, ki imajo pogoje za razstavo, so se nam predstavili slikarji — amaterji iz Jesenic. Stiki so bili navezani še ob sami prireditvi Ex tempore, saj amaterske skupine širom po Sloveniji tesno sodelujejo in si izmenjujejo svoja dela.

Tako sta si izmenjala razstavo tudi novomeška skupina Vladimir Lamut, ki je tudi organizator Labodovega Ex tempora in pa jeseniška skupina Dolik. Ta klub je bil ustanovljen že leta 1946 in odtlej nenehno deluje in razvija ljubiteljska dejavnost. Ob tem moramo povedati, da je večina slikarjev — amaterjev delavcev jeseniške železarne.

Dela jesniških slikarjev — amaterjev so za nas nekaj povsem novega, saj je njihova tema predvsem Gorenjska. To pa je pokrajina visokih gora, oskih sotesk, visokih planot. Radi smo postali pred temi koščki naše lepe Gorenjske podano v jeziku in načinu, razumljivem prav vsem.

Z razstavo slikarskega kluba Dolik smo pridjali še en košček v rasti naše razstavne dejavnosti, saj se lahko pohvalimo s še kar lepim številom razstav. Organizacija teh teče preko splošne službe, vodja te, tov. Muhič pa je povedal, da gredo k tej smeri še številni načrti. Odbor za pripravo Ex tempore bo glede na ugoden odziv tako v slovskem in jugoslovanskem prostoru kot tudi v zamejstvu — za naslednje leto pripravil razširjeno prireditve, kjer bodo sodelovali slikarji amaterji iz vseh republik in naši zamejci iz Italije in Avstrije.

V letošnjem letu pa bi želeli še Dan republike praznovati tudi z razstavo novomeških razglednic. Tako kot že nekatere prejšnje prireditve, bi tudi ta razstava nastala v sodelovanju s študijsko knjižnico Mirana Jarca.

Poleg spodbujanja amaterske dejavnosti pa bi si tudi v bodoče želeli še kakšnega srečanja z akademskim slikarjem, kot je bila to razstava Branka Suhyja. Tako bi lepo izpolnili našo likovno razstavno dejavnost s katero je neločljivo povezana tudi likovno oziroma kulturno-estetsko izobraževanje.

Tokrat si je Miran Štih nadel Labodov dres, pred tekmovanjem pa so mu zaželele vso srečo sodelavke iz TOZD LOČNA (Foto: N. ŠTIH)

počitniška praksa

Hrami učenosti so ponovno odprli svoja vrata znanja željnim pionirjem in mladincem. Mnogi med njimi so si počitniške dni „popestrili“ tudi s prakso, ki je v večini srednjih šol tudi obvezna. Te šole imajo počitniško prakso vključeno v svoje programe, z dijaki ostalih šol pa so morale delovne organizacije skleniti pogodbo o delu za čas trajanja počitniške prakse.

V naši delovni organizaciji je opravljalo prakso skupno 59 dijakov. V TOZD Ločna so bili to dijakinje poklicne šole Beti in ena deklica iz konfekcijske šole. V TOZD Delta je opravilo obvezno prakso kar 37 dijakov, ki so prišli iz tekstilne srednje šole, iz šolskega centra za oblačilce, POŠ in dvoletne administrativne šole. TOZD TIP-TOP je sprejel 7 dijakov in sicer iz Centra strokovnih šol in poklicno oblačilne šole. Ljubljanska enota TOZD Commerce je imela na praksi študentko fakultete za naravoslovje in tehnologijo, oblikovalne šole in ekonomske srednje šole, v Novem mestu pa je bila v TOZD Commerce na praksi študentka ekonomske fakultete, gimnazijka in dijakinja oblikovalne šole. Zala je imela eno praktikantko iz administrativne šole, DSSS pa 5 dijakov iz ekonomske srednje šole in upravnoadministrativne šole.

ZAHVALA

Ob izteku počitnic imajo vsi otroci, ki so deset dni preživeli na taboru Sromlje najlepše spomine na to letovanje. Moja hčerka je že bila v raznih kolonijah, vendar je prav s tem taborom najbolj zadovoljna. V njenem in v svojem imenu bi se rada zahvalila prirediteljem in vsem, ki so se prizadevali, da je bilo tako moji hčerki kot tudi vsem pionirjem teh deset dni tako lepo. Prepričana sem, da se mojemu mnenju pridružujejo tudi vsi starši otrok – udeleženci tabora Sromlje 80.

Še enkrat najlepša hvala, da ste našim otrokom omogočili tako lepe počitnice!

LUCKA MOHAR

Sadovnjak in vinograd

Sadovnjak na Sromljah lepo napreduje, če pa bo vreme tudi v bodoče tako ugodno je pričakovati tudi bogato trgatvev. Vinograd smo letos posodobili in trte zares lepo kažejo.

V lepih jesenskih dnevih si lahko tudi delavke Libne privoščijo oba dopoldanska odmora na svežem zraku

kakšen svet otrokom

Na sedežu UNESCO v Parizu se je na sestanku za okroglo mizo na temo „Kakšen svet zapuščamo otrokom“ zbralo trideset izvedencev, med njimi tudi generalni sekretar ekonomske komisije OZN za Evropo Janez Stanovnik.

Vprašanja, ki so jih načenjali ugledni strokovnjaki izražajo veliko skrb za zdravo okolje in za vse pogoje za zdravo in srečno življenje bodočih generacij.

Posvet za okroglo mizo je organiziral odbor, ki ga vodi francoski književnik in akademik Jean Ormesson, med udeleženci pa je bilo tudi nekaj nobelovcev in svetovno znanih osebnosti iz področij gospodarstva, znanosti in umetnosti. Osnovna misel je povezovala nujnost prizadevanja za čisto okolje, nego kulturnih izročil, organizirane in skrbno vodene rekreacije in prostega časa ter prava in zdrava prehrana. Naše generacije nosijo veliko odgo-

Prispevek za letovanje

Izvršni odbor sindikata TOZD LIBNA je na svoji seji med drugim sprejel tudi sklep, da prispeva za vsakega otroka svojih delavk, ki je letoval v šolski koloniji, po 300 dinarjev. Po že utečeni praksi prispeva vsako leto sindikat določeno vsoto, ki je odvisna od števila otrok. Lani je v šolskih kolonijah letovalo 18 otrok delavk TOZD Libna, zato je bil prispevek ustrezno višji, letos pa je bilo 22 mladih letovalcev. Razlika od prispevka do polne cene plačajo starši sami.

vornost za bodočnost človeštva, za humanizacijo družbe in za polnost in srečno življenje bodočih generacij.

Po Delu

„LABOD“ za upokojenke

V TOZD „ZALA“ smo si zadali, da vezi z delavkami, katere so upokojenke naše sredine s tem niso prenehale.

Redno njim pošiljamo „Labodka“, katerega rade prebero.

V pogovoru z našo upokojenko tov. Suban Zdravko, sem izvedela, da so v njenem domačem arhivu spravljene skoraj vse izdane številke „Labodka“, razen tistih katere ni prejela zaradi bolezenske odsotnosti.

MIHAELA REVEN

Delovne počitnice

Med vsemi praktikanti v naši delovni organizaciji je bila med nami in našim delom najdlje Irena Miklič, dijakinja štiriletne upravnoadministrativne šole v Novem mestu. Obvezno prakso je podaljšala tako, da je kar večino počitnic prebila v Labodu, kjer se je kar dva meseca vključevala v delo tajništva delovne organizacije. Zasluzek je namenila nakupu knjig in morda še kakšnemu jesenskemu oblačilu, nekaj pa bi ga rada prihranila.

Gradnja vrtca

Del zemljišča za stavbo Laboda v Novem mestu smo odstopili za gradnjo vrtca, ki je v tem delu Novega mesta prepotreben. Dela že lepo napredujejo, po načrtih pa bi morala biti dela končana do aprila meseca 1981.

iz otroških ust

Po kosilu tov. kuharica prinese sadne kupe.

Fantje v zboru: „Računajte na nas!“

Tov. DRAGICA: kaj pa sladoled?

PIONIR: Rezerve so vse pošle!

Tov. MARJANA: Fantje, pa ne da se pretepate?

FANTJE: Kje pa, tovarišica. Samo pogovarjamo se, cigava bo Nives.

ZVEČER PRED SPANJEM: Tovarišica na Sromljah ni stabilizacije.

Poljubček kar lepo na obe lički.

VILI: Teku mene ena jeza zagrabi, te jaz ne vem kaj bi naredil (ugriz) te potem mi je pa žau.

PRI KOSILU

Tov. DRAGICA: Lej jejte otroci, to so domače kure.

DAMJAN: Te pa kak naj vam verjamem, ko pa nobene okrog hiše ne vidim.

NA ZAKLJUČNI PRIREDITVI PIONIRJI POKLONILJO TOVARIŠICAM ŠOPKE.

Tov. PETAN MARINKE ni.

BOŠTJAN: Kaj od tistega strica (generalni direktor), ni tovarišice?

PRED SPANJEM

Tovarišica: Fantje, lahko noč in...

FANTJE: Tovarišica, samo še tole pismo bi odnesel dekletom. Nate, poglejte pa še carinite lahko.

Tovarišica že desetič: Z očki gledamo, z ušesi poslušamo...

OTROCI: Z jezički pa ne moremo mirovati.

Ob koncu našega letovanja: OTROCI: Tovarišica, podaljšajmo še za tri dni.

TOVARIŠICA: Ampak, to ni mogoče.

NAJMLAJŠA: Pa vsaj za en večer.